

Віктор Мазярчук

14.04.2014

Державний бюджету України: механізми його збалансування
Частина 4. Антикризове законодавство та можливі його наслідки

27 березня 2014 року Верховною Радою України, за поданням Уряду, прийнято Закон України «Про запобігання фінансової катастрофи та створення передумов для економічного зростання в Україні»¹. Необхідно відзначити, що прийняття даного Закону фактично доповнює перелік заходів направлених на стабілізацію бюджетної політики та перегляду видатків державного бюджету передбачених Законом України "Про внесення змін до Закону України "Про Державний бюджет України на 2014 рік".

Прийняття зазначеного закону обумовлене необхідністю оптимізації видатків державного бюджету, недопущення втрат бюджету, скорочення соціальної направленості бюджету, виходячи з фінансових можливостей держави та створення передумов для економічного зростання в Україні, збільшення надходжень до бюджету та удосконалення окремих положень Податкового кодексу України. Даним Законом передбачено:

1. Збільшення ставок податків та зборів:

- збільшення ставки податків і зборів за утилізацію знятих з експлуатації транспортних засобів (визначених в абсолютних значеннях) на індекс споживчих цін²;
- скасування передбаченого зниження ставки податку на прибуток підприємств (до 16%) та ПДВ (до 17%). Запровадження ставки податку на прибуток підприємств на рівні 18 % та ПДВ на рівні 20 %;
- перегляд ставок плати за користування надрами для видобування корисних копалин та повний перехід до відсоткових ставок та укрупнення групи корисних копалин у розрізі ставок плати за користування надрами;
- щорічне коригування бази оподаткування фіксованим сільськогосподарським податком з урахуванням коефіцієнта індексації;
- збільшення у 2 рази ставки оподаткування збором за користування радіочастотним ресурсом;
- підвищення ставки акцизного податку на мотоцикли об'ємом двигуна до 0,5 л на рівні 0,06 євро за 1 см. куб.;
- підвищити у 2 рази ставки акцизного податку на автомобільні кузови;

¹ За прийняття даного Закону проголосували 246 народних депутатів з другої спроби. А саме, з фракція «Батьківщини» - за 81 з 88 народних депутатів, партія «УДАР» - за 37 з 42 народних депутатів, група «Суверена європейська Україна» - за 32 з 36 народних депутатів, група «Економічний розвиток» - за 32 з 36 народних депутатів, фракція «Свобода» - за 34 з 35 народних депутатів та позафракційні – за 29 з 59 народних депутатів, Партія регіонів - за 1 з 120 осіб та Комуністів не голосували 32 особи.

² відповідно до затвердженого Урядом прогнозу основних прогнозних макроекономічних і соціального розвитку.

- збільшити у 2 рази акцизного податку ставки на нові автомобілі та мотоцикли з об'ємом двигуна більше 0,5 л;
- запровадження спраляння збору на обов'язкове державне пенсійне страхування за ставкою 0,5% при здійсненні операцій з купівлі юридичними та фізичними особами іноземної валюти в безготівковій та/або готівковій формі;
- встановлення ставки податку на доходи фізичних осіб 15% та 17% для доходів у формі пенсійних виплат, які на сьогодні не оподатковуються, якщо їх розмір перевищує десять тисяч гривень з суми перевищення;
- запровадження сплати 7 % ПДВ на операції з постачання лікарських засобів та виробів медичного призначення (імпорт та постачання виробником);
- запровадження прогресивної шкали оподаткування податком на доходи фізичних осіб за ставками 15%, 17%, 20, 25%, 30% для всіх доходів;
- збільшення ставки акцизного податку на алкогольні напої та тютюнові вироби на 25%, пиво – на 42,5%.

2. Розширення кола платників податків:

- розширення кола платників по платі за користування надрами для видобування корисних копалин, які проводять господарську діяльність з видобування підземних вод;
- розширення кола платників збором у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на природний газ за рахунок суб'єктів господарювання, які закуповують імпортований природний газ у нерезидентів України;
- поширити на всі категорії земель вимоги, згідно якої мінімальний розмір орендної плати за землі державної та комунальної власності, не може бути менше 3% нормативної грошової оцінки;

Уніфікація податків та зборів:

- зменшити неоподатковуваний імпорт товарів, що переміщуються в міжнародних поштових відправленнях, з 300 до 150 євро;
- скасування «0»% ПДВ при експорті зернових і технічних культур;
- визначення базою оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, загальну площу об'єкта житлової нерухомості, замість житлової.

3. Уніфікація ставок податків:

- застосувати єдину ставку акцизного податку на дизпаливо (98 € за 1000 кг) замість диференціації ставок в залежності від вмісту сірки (від 46 до 98 € за 1000 кг) та запровадити оподаткування альтернативного палива;

4. Оптимізація загальної чисельності правоохоронних органів:

- скоротити чисельність МВС на 79400 осіб (з 324400 до 245000 осіб),
- Служби безпеки на 3350 осіб (з 33500 осіб до 30150 особи),
- Управління держохорони на 299 осіб (з 2993 осіб до 2694 осіб)
- прокуратури - на 2263 осіб (з 22630 до 20367).

5. Виплати з державного бюджету пов'язані з виходом на пенсію:

- призупинення виплат грошової допомоги виході на пенсію державним службовцям, працівникам органів місцевого самоврядування грошової винагороди за сумлінну безперервну працю в державних органах в розмірі 10 посадових окладів за наявності стажу державної служби не менше 10 років³;

³ Відповідно до Закону України «Про державну службу», Закону України «Про судоустрій і статус суддів» щодо виплати вихідної допомоги у розмірі 10 місячних заробітних плат судді, який вийшов у відставку, та Закону України «Про прокуратуру» стосовно виплати прокурорам і слідчим при виході на пенсію грошової допомоги у розмірі місячного

-
- призупинення здійснення перерахунку пенсій у зв'язку із збільшенням середньої заробітної плати (доходу), з якої сплачено страхові внески;
 - призначення пенсії в розмірі 70% від суми місячної заробітної плати, з якої було сплачено єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, для окремих категорій осіб.
 - громадянам, які проживають на території АР Крим та м. Севастополя, виплати, передбачені законодавством у сфері соціального та пенсійного страхування, здійснюються за рахунок коштів, які надходять від платників єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, розташованих на території АР Крим та м. Севастополя. У разі виникнення дефіциту коштів для фінансування цих виплат, такий дефіцит покривається за рахунок коштів бюджету АР Крим та бюджету м. Севастополя.

Запропоновані Урядом А.Яценюка заходи націлені на запобігання фінансової катастрофи та створення передумов для економічного зростання в першу чергу **передбачають зниження соціальних стандартів населення**, а не ліквідації «пережитків» Уряду М.Азарова (схем по уникненню сплати податків, фінансування невиправданих витрат окремих галузей, зокрема вугільної, тощо).

Для отримання детальної інформації, звертайтеся:

Віктор Мазярчук - viktor.maziarchuk@odfoundation.eu

Фундація «Відкритий Діалог»

Віктор Мазярчук - експерт державного управління, експерт Фундації «Відкритий діалог».

Магістр міжнародних економічних відносин Львівської комерційної академії та executive education JF Kennedy School of Government Harvard University.

Працював на різних посадах в комерційних організаціях сфери інвестиційного консалтингу, управління проектами та економічного аналізу. В період 2010-2013 рр. працював на державній службі і займав посади Радника Міністра економіки України, заступника директора фінансового департаменту МНС України та інших.

заробітку за кожен повний рік роботи прокурором, слідчим прокуратури чи на посадах у науково-навчальних закладах прокуратури.

Розмір грошової допомоги, що виплачується державним службовцям, працівникам органів місцевого самоврядування складає від 12 до 51 тис. гривень, прокурорам та слідчим – від 130 до 300 тис. гривень, розмір вихідної допомоги судді, який вийшов у відставку - від 164 до 228 тис. гривень в місцевих та апеляційних судах та до 400 тис. гривень у вищих судах.